

Mezenský zpravodaj

ZPRAVODAJ OBCE MEZNÁ NA SOBĚSLAVSKU (vychází 3 x ročně)
LEDEN – DUBEN 2024 ➤ ROČNÍK II. ➤ ČÍSLO 1 ➤ ZDARMA

Zahrádka u kaple Navštívení Panny Marie, neděle 3. prosince

Dočtete se v tomto čísle

Rozhovor s operním pěvcem Tomášem Supem, novým obyvatelem obce	str. 5
Mezenské kulturní ozvěny	str. 6, 7
Výsledky dendrologického výzkumu padlé hrušně Jakubky	str. 8
Mezenská smeč, stolní tenis (2. ročník)	str. 9
Rozhovor s Marcelou Mansfeldovou, novou obyvatelek obce	str. 10
Po stopách místních šenkýřských rodů (2. část)	str. 11

Vánoční betlém

O první adventní neděli se v Mezně rozzářila betlémská scéna narození Ježíška, dílo místních obecních zastupitelů a několika dobrovolníků, kteří této myšlence obětovali desítky hodin svého volného času.

INFORMACE PRO OBČANY

Úřední hodiny

Pondělí 17:30 – 19:00

Pátek 19:00 – 20:00 (pokladna)

Adresa

Obecní úřad Mezná

Mezná 43

392 01 Soběslav

Kontakt

E-mail: obecmezna@seznam.cz

Datová schránka: djhatfj

Soňa Kukačková, starostka: 603 265 653

Iveta Majerová, místostarostka: 721 977 432

Web obce

Adresa: www.obecmezna.cz

El. podatelna: podatelna@obecmezna.cz

Obecní knihovna a veřejný internet

Věra Hájíčková, knihovnice: 776 254 747

Provozní doba: pátek 17:00 – 19:00

Hospůdka Ve Škole

Informace o provozu: www.obecmezna.cz

Čtvrtek 18:00 – 21:30

Pátek 18:00 – 23:30

Sobota 18:00 – 23:30

Z OBSAHU TOHOTO ČÍSLA

Zprávy obce a OÚ + anketa obecních zastupitelů 3–4

Rozhovor s operním pěvcem Tomášem Supem,
novým obyvatelem naší obce 5 a 9

Kulturní ozvěny: posvícení, setkání seniorů,
Mikuláš a vánoční písně v podání Tomáše Supa 6–7

Rozhovor s Marcelou Mansfeldovou, novou
obyvatelkou naší obce 8

Mezenská hrušeň Jakubka: výzkum dendrologa
Miroslava Kohela potvrdil domněnky pamětníků 9

Sportovní ozvěny: Mezenská smeč (stolní tenis,
turnaj dvouher, 2. ročník) 10

Střípky z historie obce: Mezenské šenkýřské rody 11
PEL–MEL (babské rady) + kulturní pozvánky 12

SLOVO STAROSTKY OBCE

Vážení spoluobčané,

zdravím vás na prahu roku 2024 a všem přeji především
pevné zdraví, veselou mysl a úspěchy
v pracovním i osobním životě.

Vstupujeme do roku, kdy nás média
budou opět zásobovat znepokojivými
zprávami o stále trvajících válečných
střetech, vyhaslých lidských životech
a zvyšujících se zbrojních rozpočtech.

Budou informovat o energetických a ekonomických
potížích řady států světa, Českou republiku nevyjímaje.
To vše jsou a budou zprávy, vyvolávající obavy, strach.

Snažme se přesto být pozitivní. Důvodů k tomu máme
docela dost: naše obec v současnosti nemá žádné dluhy,
je ve velmi dobré ekonomické kondici. To je důležitý
faktor, i v tomto roce se totiž chceme plně věnovat pří-
pravám realizace obecního vodovodu a dobré finanční
zdraví obce je základ. Na setkávání s vámi se těším také
u společenských akcí, které pro vás budeme připravovat
i v průběhu tohoto roku.

ZPRÁVY OBCE A OBECNÍHO ÚŘADU

Zastupitelé schválili rozpočet obce na rok 2024

Příjmy: 3 170 805 Kč. Výdaje: 2 627 615 Kč. Přebytek: 543 190 Kč. Rozpočet obce je navržen jako přebytkový.

Hledáme člověka na letní a zimní údržbu obce

Vážení spoluobčané, naši obec si přejeme mít upravenou a čistou, obracíme se tedy na vás s nabídkou dlouhodobé spolupráce při její údržbě. Nabídka je vhodná pro ty z vás, kteří k takové práci máte vztah, dokážete pro ni obětovat dostatek svého času a vlastníte například techniku, vhodnou k odvozu většího množství trávy. Více informací získáte v kanceláři OÚ (v úředních hodinách), případně lze telefonicky kontaktovat starostku Soňu Kukačkovou a dohodnout si termín schůzky.

Co je letní údržba obce

Sečení travnatých parkových ploch, sečení a údržba obecních sportovišť, sečení travnatých ploch v areálu OÚ, vyprazdňování odpadkových košů na prostranstvích obce, jarní úklid inertního posypového materiálu z obecních chodníků, údržba keřů a stromů v centru obce, podzimní úklid listí a další práce dle dohody se starostkou obce.

Co je zimní údržba obce

Úklid sněhu na veřejných prostranstvích (zastávka autobusu, hasičská zbrojnice, chodníky kolem OÚ, veřejná prostranství u kontejnerů na separovaný odpad), zimní údržba a úklid všech chodníků v obci, vyprazdňování odpadkových košů na obecních prostranstvích a další práce dle dohody se starostkou obce.

Jarní svoz odpadů proběhne 6. a 7. dubna

Jarní svoz objemného a nebezpečného odpadu proběhne 6. a 7. dubna. Kontejner na objemný odpad i nádoby na odpad nebezpečný budou k dispozici před budovou „staré hospody“. Místostarostka obce Iveta Majerová upozorňuje občany, že svoz se řídí PROVOZNÍ DOBOU, ukládat tedy cokoli mimo vyhrazenou dobu je zakázáno.

Provozní doba svozu

Sobota 6. 4. 8:00 – 17:00, neděle 7. 4. 9:00 – 15:00.

Nevybíráme: pneumatiky, eternit a stavební suť!

Proběhlo odizolování základového zdiva budovy č. 43

Jednou z investičních akcí, které obec realizovala v roce 2023, bylo odizolování vlhkého základového zdiva budovy, kde sídlí knihovna, OÚ a hospůdka. Došlo zde k odkopání zeminy kolem celé budovy, k položení nové pové fólie, vsazení betonových obrubníků a zásypu kačirkem. Součástí opravy bylo i odvedení dešťové vody vytékající z okapového systému budovy tak, aby neprosakovala do základů.

Udržujte pořádek u kontejnerů na bioodpad

Starostka obce Soňa Kukačková žádá spoluobčany, aby udržovali pořádek kolem kontejnerů na bioodpad a aby tento odpad lépe třídili: „Připomínám, že zelený kontejner slouží jen k ukládání trávy, listí, plevelu, drobných větviček apod. Do poblíž stojícího vozu se naopak ukládají jen silné větve a dřevo, nic jiného! Žádáme také o dodržování pořádku kolem kontejnerů na separovaný odpad – i tady bych občany chtěla požádat o správné třídění.“

Pomůžete nám uklidit půdu obecního úřadu?

Na jaro obec plánuje dobrovolnou brigádu, uklízet budeme půdu víceúčelové budovy č. 43. Akci chystáme na měsíc duben, termín bude oznámen rozhlasem.

VELIKONOČNÍ SOUTĚŽ PRO DĚTI

Soutěž v malbě nadrozměrných replik velikonočních vajíček obec chystá pro místní děti. V sobotu 23. 3. (den před Květnou nedělí) si benjamínci v Hospůdce Ve Škole vyzvednou připravený materiál (překližky ve tvaru vajíček), které si pak doma výtvarně zpracují. O Velkém pátku budou všechna dětská díla vyhodnocena a autoři nejlepších ocenění! Vajíčka pak opatříme jmény jejich tvůrců a vystavíme u místní kapličky, kde poslouží jako velikonoční výzdoba. Do soutěže se samozřejmě mohou zapojit také rodiče a další dospělí!

ZE ZÁPISNÍKU JSDH PŘEHOŘOV

Během září 2023 na území obce dvakrát zasahovala Jednotka Sboru dobrovolných hasičů Přehořov. V obou případech šlo o likvidaci nebezpečného hmyzu. V pondělí 18. září v podvečer přehořovští hasiči odstranili sršní hnízdo ze stodoly alergického seniora (dům č. 3), v pátek 22. září vyjela jednotka k sršním, ohrožujícím majitele nemovitosti č. 52. Odstranění obou nebezpečných sršních hnízd hasiči provedli pomocí speciálního chemického přípravku.

Zdroj a foto: Michal Paleček, JSDH Přehořov.

Vozidlo RZA VW Přehořov před mezenským domem č. 3

ZPRÁVY OBCE A OBECNÍHO ÚŘADU

Anketa obecních zastupitelů

Zastupitelé se zamysleli nad rozvojem obce

Jak dlouho působíte v místní obecní samosprávě a co je podle Vás na práci neuvolněného obecního zastupitele (zastupitelky) v takto malé obci nejtěžší?

Jak byste jako zastupitel (zastupitelka) zhodnotil (zhodnotila) úroveň rozvoje obce v tomto volebním období? Jak by se podle Vás měla obec rozvíjet dál?

Soňa Kukačková, starostka obce (PRO MEZNOU)

V obecní samosprávě působím od podzimu roku 2022. Nikdy v minulosti jsem ani nepomyslela na to, že bych kdy vykonávala funkci starostky, obecní zastupitelky, či se jinak veřejně angažovala. Jako neuvolněná starostka musím konstatovat, že tato funkce vyžaduje mnoho osobního úsilí, nemálo odvahy, píle a trpělivosti. Vzhledem k tomu, že pracuji jako OSVČ, absolutně si neumím představit vykonávání této funkce při zaměstnaneckém poměru – časově by nebylo možné takovou funkci zvládnout.

Mojí prioritou je pokračovat v přípravě projektu obecního vodovodu. S využitím finančních dotací bych se také ráda zaměřila na obnovu zeleně a na úpravy veřejného prostranství v obci. Opravu (také s využitím fin. dotací) by si zasloužil též hospodářský objekt, který je součástí víceúčelové budovy č. 43. Záleží ovšem na rozpočtu a financích.

Iveta Majerová, místostarostka obce (PRO MEZNOU)

V místní obecní samosprávě působím od podzimu 2022, kdy jsem byla zvolena místostarostkou. Práce neuvolněné zastupitelky není lehká, mezi nejtěžší úkoly patří studování smluv, zákonů, vyhlášek a dalších listin – vše při svém zaměstnání. Pokud jde o rozvoj naší obce, za stěžejní považuji realizaci projektu obecního vodovodu, kde již proběhlo veřejné setkání s projektantem p. Šulistou. Cílem bylo například seznámit občany s projektem, zpřesnit zákresy vodovodních přípojek, zodpovězeny byly i četné dotazy.

Pokud jde o společenský život vesnice, v roce 2023 jsme obnovili tradici masopustního průvodu, uspořádali přednášku Terezy Kopecké, setkání k 660. výročí první písemné zmínky o obci, proběhl 21. ročník nohejbalového turnaje O pohár starostky. Založili jsme také tradici turnaje ve stolním tenisu.

Mgr. Jana Drsová, zastupitelka (PRO MEZNOU)

Působím zde sedm let a za nejtěžší považuji nejspíše komunikaci s některými spoluobčany.

Po prvním roce tohoto volebního období hodnotím rozvoj obce kladně. Prioritou pro další rozvoj je bezesporu vodovod.

Ing. Václav Pražma, zastupitel (PRO MEZNOU)

V zastupitelstvu obce Mezná pracuji 29 let, od r. 1994. Za tuto poměrně dlouhou dobu se obec proměnila, zejména došlo k opravě budovy bývalé školy, kde sídlí obecní úřad a místní hospůdka. Dále bylo vybudováno víceúčelové hřiště. Tyto akce by nebylo možné provést bez obětavé práce zastupitelů a mezenských občanů. Na práci neuvolněného zastupitele je nejtěžší sloučit ji s pracovními a rodinnými povinnostmi.

V říjnu letošního roku uplynula čtvrtina volebního období nového zastupitelstva. Za tuto dobu se uskutečnily mnohé

akce, zejména opravy obecního majetku. Opravila se hasičská zbrojnice, střecha autobusové čekárny, informační deska obecního úřadu. Dále v listopadu byla vybudována odvodňovací drenáž kolem budovy OU a oprava dešťových svodů. V létě došlo k vyčištění Návesního rybníka od orobince. Před novým zastupitelstvem nyní stojí velký úkol vybudovat pro obec vodovod. Letos byl přepracován projekt na tuto akci, včetně vodovodních přípojek do nemovitostí.

Ing. Radek Petržilka, zastupitel (JIHOČEŠI 2012)

V obecní samosprávě působím již šestým rokem. Jako nejtěžší úkol zastupitele vnímám vysvětlení a prosazení vlastních názorů a hodnot, ať už kolegům či občanům. Všem jde o rozvoj obce, ale každý si pod tím představí něco jiného. O to více je třeba vzájemné komunikace. V nynější situaci, kdy se zastupitelstvo rozdělilo podle dvou kandidátek, je snaha o společné řešení problémů ještě složitější. Co se týče současného rozvoje obce v tomto volebním období, tak byly zrealizovány opravy obecních budov a prostor, které byly z větší části plánovány minulým zastupitelstvem a nestihly se zrealizovat. To považuji za důležité. Bohužel vztahy občanů se zhoršily a nejsou na úrovni, kterou bych očekával v takto malé obci a doufám, že se to v dalších letech zlepší. Jako prioritu pro rozvoj obce do budoucna vidím kompletní vodovodní a kanalizační síť včetně ČOV, což by zde mnoha obyvatelům usnadnilo život a zvedlo úroveň bydlení. Dále doufám, že si obec zachová venkovskou podobu, jako má nyní, kdy místní opravují své domy, udržují zahrady, políčka, chovají domácí zvířata. Jsem přesvědčený, že za člověka nemluví řeči, ale hlavně výsledky jeho práce a že když si budeme hledět hlavně činů, bude Mezná dobrým místem k životu. Sám pro to udělám maximum.

Tomáš Bronec, zastupitel (JIHOČEŠI 2012)

V obecní samosprávě působím přes rok. Nejtěžší? To je spíš otázka pro starostku a místostarostku, jež mají více povinností. Jakožto řadový zastupitel nevnímám tíhu. To ale neznamená, že dění v obci nesleduji a nezajímám se.

Doposud v tomto období bych úroveň obce hodnotil jako standardní chod obce. Obec by se dál měla rozvíjet tak, aby byla moderní v nejlepším možném směru a přilákala nové obyvatele, protože nároky lidí jsou dnes jinde než dříve.

Vladislav Petržilka, zastupitel (JIHOČEŠI 2012)

V místní obecní správě působím první volební období (1 rok). Co je nejtěžší? Komunikace. Mnohá zasedání zastupitelstva skončila vyhrocenými projevy, výčitkami a napadáním. V takové atmosféře se mi velmi těžko vyjadřují moje názory a myšlenky.

Rozvoj obce se podle mě odvíjí od spokojenosti občanů. Nikdo se nikdy nezavděčí všem, ale vždy se jedna věc nechá vyvážit druhou.

Naši malou obec Meznou bych nutně nerozvíjel po vzoru jiných obcí. Hleděl bych na potřeby obyvatel této obce a nezatracoval projekty předchozího zastupitelstva (jistě ho to stálo také nemalé úsilí, což mohou potvrdit i nynější zastupitelé Jana, Václav a Radek) a pokračoval v nich.

Otázky položil: Jan Kolář, redaktor.

Novým obyvatelem Mezné je od loňského léta operní pěvec Tomáš Sup

V poslední době se v naší obci usadilo několik nových obyvatel. Jedním z nich je Tomáš Sup, vystudovaný magistr umění a uznávaný operní pěvec. Není sporu o tom, že do Mezné zavítala velmi zajímavá osobnost, svou prací navíc přesahující hranice zdejšího regionu. Sama umělecká dráha Tomáše Supa je pozoruhodná, ještě zajímavější je ale cesta, po níž k profesionální hudbě došel. O milnících své dosavadní profesní kariéry a například také o tom, proč si za nový domov zvolil právě Meznou, Tomáš Sup pohovořil v následujícím rozhovoru.

Tomáši, kde jste vyrůstal? A jaké momenty, případně jací lidé Vás v životě nejvíce ovlivnili a inspirovali?

Narodil jsem se v Táboře, pak moji rodiče postavili dům v malé obci nedaleko Písku, kde měl můj otec rodiče. Tam jsem tedy žil až do svého odchodu na umělecké školy. Mám dvě starší sestry a domnívám se, že z nás rodiče vychovali slušné a pracovitě lidi, tedy největší inspirací mi byli právě oni. Nemohu také nevzpomenout na moji babičku z maminy strany, která měla drobné hospodářství a já se tak jako kluk mohl potkávat s tímto smysluplným světem. Až později, řekl bych na prvním stupni základní školy, jsem náhodně v televizi vyslechl záznam představení Rusalky a tam se počal odvíjet můj příběh. Všichni tři sourozenci jsme tehdy byli žáky ZUŠ v Písku, tedy i tento směr napomohl. Dál už mi život přichystal cestu dle svého uvážení. V naší rodině nikdy žádný pěvec nebyl, vše jsem si tedy prošel formou „pokus-omyl“. O to více to vše bylo poučné.

Z dokumentu, před pár lety vysílaného v České televizi, jsem se dozvěděl, že Vaše cesta k profesionální kariéře byla dosti klikatá. Kromě vysokoškolského diplomu prý také vlastníte i výuční list...

Ano, je to tak. A hlavní roli v tomto opět hráli moji rodiče, kteří si nepřáli, abych po základní škole studoval rovnou umělecký směr. Dnes jim za to děkuji. A právě proto, že zmiňované chovatelství se úzce váže na masný průmysl a zpracovávání hospodářských zvířat, rozhodl jsem se pro studium na SOU Písek, obor rezník-uzenář. Až později jsem se odhodlal ke studiu na konzervatoři a pak se stal posluchačem pěvecké katedry Akademie múzických umění v Praze. Akademie představuje jednu z významných kapitol mého života, vzpomínám na ni

moc rád. Studoval jsem tehdy u vynikající pěvkyně, paní prof. Magdalény Hajossovové. To ona mi dala můj dnešní hlas a techniku, kterou předávám svým studentům. V roce 2023 jsem se radoval z přijetí dvou žákyň na konzervatoř a jednoho žáka právě na Akademii do Prahy – a dokonce ještě stále do třídy mojí paní profesorky. Ta i přes vyšší věk stále vyučuje a těší se dobrému zdraví. V září 2023 jsem nastoupil do ZUŠ v Soběslavi, tak třeba i tady budu mít zakrátko šikovné žáky, kteří půjdou v mých stopách. Všem se vždy snažím maximálně pomáhat.

Máte jako operní pěvec hudební vzory? A jaké skladby zpíváte nejraději?

Poslechem velmi rád studuji nahrávky Bena Blachuta, Marie Podvalové, Drahomíry Drobkové a Libuše Dománinské. A právě poválečná operní scéna mi před lety učarovala a mnohemu mě naučila. Čerpal jsem též od své paní profesorky, a to zvláště v době, kdy jsem aktivně působil jako sólista divadelních scén a věnoval se bohaté koncertní činnosti. Na toto období velmi rád vzpomínám, poznal jsem mnoho zajímavých osobností. Ale celou tu dobu jsem měl v sobě zakořeněnou lásku k chovatelství, pěstitelství, k práci s půdou a hodnotám, které z domácího hospodaření plynou. Moc rád interpretuji tvorbu Antonína Dvořáka, Bedřicha Smetany, zajímám se také o světové skladatele. Nyní již ale svou pěveckou činnost upozaďuji. Chci se věnovat především svým zájmům, k čemuž příchodem do Mezné nastal ten správný čas.

Jak jste naznačil, ze zálib a koníčků vyniká Vaše vášeň pro chovatelství a pěstitelství, což někteří místní velmi obdivují. Pochlubte se trochu...

K nám na samotu je až z Mezné často slyšet kokrhání kohoutů, bučení krav, občas zaslechneme ovce, dokonce snad i páva, nedaleko od nás včelaří kamarád – to jsou velmi silné životní hodnoty. To vše znamená, že venkov ještě žije a že naše zvířata snad jednou v obci nebudou samotná. V rodině jsme zapálení pěstitelé; baví nás ovoce a klasická zelenina, já velmi rád opečovávám ovocný sad, často také obhospodařuji políčko, které jsme za těch pár měsíců již stihli založit. Pokud čas dovolil, dříve jsme chovali ovce, mléčné kozy, vyráběli jsme si vlastní sýry,

Pokračování na straně 9...

PŘIPRAVUJEME DO PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

- ✓ Rozhovor s Vladimírem Leškou, místním rodákem a nejdéle sloužícím kronikářem obce
- ✓ Zpravodajství ze společenského života obce
- ✓ Rozhovor s Marcelou Mannovou, bývalou hokejovou a hokejbalovou reprezentantkou ČR
- ✓ Seriál o historii Mezné: Po stopách mezenských koloniálních obchodů u Sladkých a u Zedníků

KULTURNÍ OZVĚNY

Zpravodajství a fotografie ze společenského života obce

Havelské posvícení

Na podzim 2023 obec obnovila další starou a krásnou tradici – Havelské posvícení. V říjnu se tak v mezenské Hospůdce Ve Škole sešlo bezmála 50 místních a přespolních. Peklo se jehně, které ochotně darovali místní občané Zbyněk a Pavla Kovaříkovi, ochutnávaly se dobroty mezenských hospodyň. Velké poděkování patří manželům Liborovi a Ivetě Majerovým za výtečnou přípravu bohatého občerstvení.

Setkání seniorů v Hospůdce Ve Škole

Setkání seniorů je jednou z nejtradičnějších akcí polistopadové éry. V místech, kde trávili svá školní léta, se Mezeňané scházejí již od roku 1991. V listopadu 2023 se jich v Hospůdce Ve Škole sešla dvacítka – u harmoniky a zpěvu skvělých manželů Molíkových.

KULTURNÍ OZVĚNY

Zpravodajství a fotografie ze společenského života obce

Anděl, Mikuláš a čerti

Anděl, Mikuláš a dva pekelníci nadělovali v úterý 5. prosince dárky dětem po celé vsi. Do role sv. Mikuláše se převtělil Tomáš Bronec, andělská křídla oblékla Adélka Vacková a čerty skvěle ztvárnili Denis Kuttelwascher a Standa Putyera.

Vánoční koledy zapěl tenorista Tomáš Sup

Na vánoční atmosféru Mezeňany naladil nový obyvatel zdejší obce Tomáš Sup. Uznávaný operní pěvec se místnímu publiku představil poprvé, ve čtvrtek 21. prosince si jej přišla poslechnout téměř padesátka diváků z obce i širokého okolí! Hlas Tomáše Supa všechny přítomné naprosto uchvátil, po vystoupení zaznívala přání, aby podobných produkcí v budoucnu přibývalo.

ROD ŠTEFANŮ V MEZNÉ ŽIJE DÁL!

V předešlém čísle jsme publikovali článek *Odcházení starého mezenského rodu*. Čtenářům měl připomenout odchod manželů Vlastislava a Miroslavy Štefanových ze Svitákovského Mlýna v létě 2023, kdy se s rodinou přestěhovali mimo naši obec. V článku m.j. zaznělo, že Štefanovi jsou historicky pokrevně spjati s významným mlynářským rodem Zimů (doložen již r. 1675).

Po zveřejnění článku do redakce zatelefonovala místní rodačka Martina Brožová (roz. Štefanová). Vysvětlovala, že jedna z větví tohoto rodu v Mezně nadále žije, že její tatínek se narodil právě na Svitáku č. 32. Tyto informace v článku nezazněly a my tak rádi vše uvádíme na pravou míru. Martině děkujeme za spolupráci, vážíme si jí!

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

VÝZNAMNÁ ŽIVOTNÍ JUBILEA OSLAVILI

paní Jarmila Švarcová,
pan Miloslav Chvojka,
paní Jarmila Fialová,
pan Miloš Čermák.

Všem jubilantům a jubilantkám srdečně gratulujeme a přejeme mnoho zdraví a životního elánu do dalších let!

60 LET SPOLEČNÉ CESTY ŽIVOTEM
oslavili Vladimír a Kateřina Leškovi.

50 LET SPOLEČNÉ CESTY ŽIVOTEM
oslavili Jan a Jana Sochorovi.

Rodákům a dlouholetým místním občanům gratulují rodiny a přejí mnoho zdraví do dalších let! K přáním a gratulacím se připojuje také redakce.

Dendrologický výzkum potvrdil, že mezenské hrušni Jakubce bylo 204 let!

O zlomení a pádu hrušně Jakubky Mezenský zpravodaj informoval již v minulém čísle. Staří mezeňští pamětníci o tomto gigantickém stromu dodnes tvrdí, že za zahradou gruntu *Oubramů* rostl snad 200 let. Nejhlasitějším obhájcem této teorie je již celá léta Vladimír Leška, dnes jedenaosmdesátiletý místní rodák, kterému příběh Jakubky často vyprávěli jeho předci. Když mě v pondělí 7. srpna 2023 Jaroslav Klípa informoval o skonu tohoto stromu, řekl jsem si, že by stálo za to pokusit se určit jeho skutečný věk. Slovo dalo slovo, za 14 dnů se u padlé mezenské hrušně objevil dendrolog Miroslav Kohel a 11. září bylo na světě resumé: hrušeň skonala v úctyhodném věku 204 let! A protože tento příběh přitahuje pozornost nejednoho Mezeňana, výsledky dendrologického zkoumání uznávaného jihočeského odborníka jsme se rozhodli zveřejnit.

Podle Miroslava Kohela se jedná o hrušeň planou, tzv. polničku (*Pyrus pyrastrer*), jejíž výška byla 13 – 15 m. Dendrologický průzkum zbytků rozřezaného kmene a pařezu, a také měření a odběr vzorku zbylého zdravého dřeva kmene, byly provedeny dne 28. 8. 2023. Kmen stromu byl v dolní partii cca z 85 – 95 procent vyhnílý, přičemž hnilobu po blíže neznámém poranění kmene pravděpodobně způsobila dřevokazná houba *sírovec žlutooranžový*. K tomuto zásadnímu poranění kmene či celého stromu došlo cca před 25 – 30 lety.

Naměřené hodnoty na vzorku zdravého dřeva

Počet spolehlivě odečtených letokruhů od povrchu kmene směrem ke středu (letokruh roku 2023 je již plně vyvinutý a ukončený):

2023 – 1998 = 25 let (na úseku 15 mm),
1998 – 1973 = 25 let (na úseku 57 mm),
1973 – 1957 = 16 let (na úseku 55 mm).

Celkově přesně spočítáno: 66 let.

Další partie kmene je již zcela rozložena hnilobou, přesný odpočet tedy nebyl možný. Výpočet věku je odvozen od přesně naměřených hodnot v převodu na prohnílou partii. Do tohoto výpočtu není zahrnuta partie posledních 25 let života hrušně, kdy byl kmen postupně masivně zachvácen dřevokaznou houbou, přírůstky proto byly malé a strom po tu dobu chřádl, usychal a odumíral. Z přesně naměřených hodnot na zdravé partii vyplývá, že mezi lety 1957 až cca 1970 strom rostl velmi dynamicky. Zhruba od roku 1970 se růst mírně zpomaloval, a to až do roku 1998. V tomto roce se vyvinul neobvykle široký letokruh, mohlo se jednat o velmi deštivý rok, pravděpodobně s neobvykle velkou úrodou plodů. Tento rok také ale přinesl výše zmíněné poškození stromu (odlomení části koruny pod tíhou plodů?), poté se růst zpomalil až do okamžiku zlomení v srpnu 2023.

Výpočet věku vyhnílé partie (podle zdravé partie)

10 cm zdravého dřeva: cca 42 let

30 cm vyhnílého dřeva: 3 x 42 = 126 let

Výpočet celkového věku hrušně

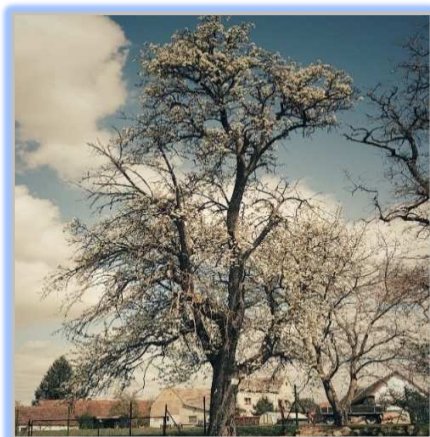
126 + 42 + 25 = 193 let

Výpočet byl proveden na vzorku odebraném ve výšce 130 cm. Do této výše stromek rostl zhruba 8 let. Přičíst je nutno také cca 2–4 letokruhy na dužnaté jádro, kde letokruhy nelze odečítat ani na zdravém kmeni. Celkem tedy k naměřeným hodnotám přičteno 8 + 3 = 11 roků.

193 + 11 = 204 let (plus/minus cca 5–10 let).

Jan Kolář, redaktor.

V článku jsou použity formulace z posudku Miroslava Kohela, znalce v oboru ochrany přírody se specializací na dendrologii a posuzování dřevin.

Hrušeň v květnu 2020

Hrušeň 7. srpna 2023

Jaroslav Klípa „Oubram“ u pařezu 21. srpna 2023

SPORTOVNÍ OZVĚNY

Zpravodajství ze sportovního života obce

Mezenskou smeč podruhé v řadě ovládla Plzeňka Marcela Mannová, stříbro bral Tomáš Sochor z Kvasejovic, bronz domácí Jiří Švarc

Vánoční Mezenská smeč se pomalu stává pevným bodem ve sportovním kalendáři obce – na Štěpána se k jejímu 2. ročníku sešlo pět stolních tenistů (čtyři muži a žena). Přihlášeno bylo původně devět hráčů, počet startujících ale negativně ovlivnily nemoci a zranění. Model turnaje tak museli pořadatelé (Obec Mezná) výrazně pozměnit: hrálo se na tři soutěžní kola každý s každým.

Vítězství z premiérového ročníku obhájila jediná žena v turnaji Marcela Mannová, když svou spanilou jízdu zakončila ziskem dvanácti vítězných utkání! Dominanci Mannové nedokázal čelit loňský finalista Jiří Švarc, ani další z favoritů a nový účastník mezenského klání Tomáš Sochor. Vzájemné zápasy těchto dvou hráčů však patřily k nejvyrovnanějším a nejdramatičtějším v celém turnaji, publikum jejich výkony nejednou odměnilo potleskem. Do boje o 2. místo nakonec zasáhl nevyzpytatelný Karel Šimák, na němž si v jednom utkání vylámal zuby právě jeden z favoritů Jiří Švarc – a právě tento bodík mu nakonec chyběl k obhajobě stříbra z předešlého ročníku.

Mezenská smeč 2023 (2. ročník)

1. Marcela Mannová	12 bodů
2. Tomáš Sochor	8
3. Jiří Švarc	7
4. Karel Šimák	3
5. Zbyněk Kovařík	0

Jan Kolář, redaktor (foto: Soňa Kukačková, Iveta Majerová).

Utkání 1. kola M. Mannová : J. Švarc

Všechna tři utkání dvou finalistů z roku 2022 tentokrát ovládla poslední vítězka Marcela Mannová. Hořkost porážky bývalá hokejová reprezentantka České republiky nepoznala ani v dalších duelech a Mezenskou smeč 2023 zaslouženě vyhrála.

Mezenská smeč 2023

Zleva: Karel Šimák, Zbyněk Kovařík, Jiří Švarc, Tomáš Sochor a Marcela Mannová.

Novým obyvatelem Mezné je od loňského léta operní pěvec Tomáš Sup

Dokončení ze strany 5...

také ale včelaříme a já jsem zapálený holubář a králíkář. K tomu všemu bychom se v Mezné chtěli vrátit, zatím jsme stihli pořídit králíky a slepice. Aktuálně zvažujeme pořízení masných ovcí a brzy chceme mléčnou kravku. V minulosti jsem již hovězí dobytek choval, vždy však jen masný. Teď už tedy konečně chceme dojnici a těšíme se na své vlastní mléčné výrobky.

Jak se přihodilo, že se Vaším novým domovem stala Mezná? A jak se Vám zatím v novém působišti žije?

To je velmi široká otázka, našemu stěhování do Mezné předcházelo mnoho důležitých bodů. Ten nejdůležitější a nejvíce negativní byl určitě covid. A právě po covidové době, o níž si já osobně myslím své, jsme se rozhodli, že se vrátíme trvale domů, na jih Čech, kde máme své rodiny a úzké citové vazby. Osud tomu patrně chtěl, že jednoho

listopadového dne roku 2022 jsme v inzerci našli nabídku koupě usedlosti paní Rendlové a dále už to snad byl vážně osud. Ten nás k trvalému přestěhování do Mezné dovedl v červenci loňského roku. K našemu rozhodnutí také jistě přispěl fakt, že jsme hledali klid do další životní etapy, dostatek prostoru k našim zájmům a blízkost rodiny.

Trvale jsme v Mezně sotva pár okamžiků, zatím si tedy užíváme práce kolem domu, již je poměrně hodně. Poznáváme nejbližší okolí, místní kulturní akce a zvyky, vstřebáváme náladu v obci a seznamujeme se s novými spoluobčany. A těšíme se na život uprostřed krásné přírody, které je tady všude kolem opravdu dost.

Tomáši, děkuji za rozhovor.

Otázky položil: Jan Kolář, redaktor.

ROZHOVORY, NÁZORY, OHLASY

Tato strana je věnována rozhovorům. Rádi zde však zveřejníme také vaše postřehy ze života naší obce. S ohledem na omezený prostor velmi prosíme o věcnost a stručnost vašich příspěvků! Pokud rádi fotografujete, zašlete nám vaše nejzdařilejší snímky místní přírody, či ze života obce!

Ve Svitákovském Mlýně začíná být živo, nová majitelka Marcela Mansfeldová místo přetváří na rekreační centrum s ubytováním

Již v září loňského roku Mezenský zpravodaj přinesl informaci o proměnách místních samot. Na několika

z nich se usadili noví obyvatelé. Novou majitelkou Svitákovského Mlýna je třiačtyřicetiletá Marcela Mansfeldová, která jeho objekty začíná přebudovávat na relaxační a odpočinkové centrum s ubytováním. Tahle událost se pochopitelně nemohla obejít bez zájmu naší redakce, novou místní obyvatelku

jsme proto počátkem listopadu minulého roku požádali o krátký rozhovor.

Paní Mansfeldová, jak se stalo, že se Vaším novým domovem stala Mezná a mlýn Sviták?

Byl to asi zázrak, něco takového jsem totiž hledala tři roky. Po objevení inzerátu jsem do Mezné okamžitě vyrazila. Štěstí – jinak to ani pojmenovat nelze.

Vypadá to, že Vám údolí u Starosty učarovalo...

Ano, údolí u Starosty mě absolutně nadchlo! Miluji tu kombinaci vody a lesů, energie je tady doslova všude přítomná. Čerpám ji denně při dlouhých procházkách

se svými psy.

Podle všeho máte se Svitákovským Mlýnem velké plány. Co přesně pro návštěvníky připravujete?

Plány a nápady určitě mám. Mám jich vlastně celé tuny! Vše je ale o penězích. Snažím se tedy nejprve připravit pokoje k pronajímání (v dolní části objektu bude i bezbariérový apartmán), vyhledávám a vytvářím místa pro stanování a pro umístění karavanů. Plánuji ale také provozování hiporehabilitací, což obnáší vybudování vhodného ohrazení pro hiporehabilitační koně, přípravu rampy a dalšího zázemí pro klienty. Je toho samozřejmě ještě hodně, co je tady potřeba udělat, aby se vše přiblížilo mým představám. Také proto budu ráda za každého návštěvníka – čím více jich bude, tím dříve se podaří realizovat moje záměry a vize.

Jaká další hospodářská zvířata jsou a budou ve Svitákovském Mlýně k vidění?

Zvířat je už dnes ve mlýně docela dost. Kromě koní tady objevíte vepře, kozy, husy, králíky, slepice, krůty. A na dvoře samozřejmě pobíhají psi a kočky. Takže to tady fakt žije. Pro běžné návštěvníky i hiporehabilitační klienty také připravuji domácí stravu – od masa, vajec, sezónní zeleniny a ovoce až po domácí kváskový chléb. Údolí kolem mlýna je jedním slovem úžasné, a tak pevně věřím, že si to tajemné ticho, praskání večerního ohně a vyjížďky na koních či kolech návštěvníci zamilují. A že se budou vracet.

Držíme palce, aby se Vám vše podařilo!

Otázky položil: Jan Kolář, redaktor.

FOTOGRAFICKÉ OKÉNKO ČTENÁŘŮ

Podzimní rybník Starosta a hiporehabilitační koně za Svitákovským Mlýnem (fotografie: Marcela Mansfeldová, podzim 2023)

STŘÍPKY Z HISTORIE OBCE

Povídání o starých časech a místních pověstech (seriál na pokračování)

Po stopách mezenských šenkýřských rodů (závěrečná část)

V seriálu o historii zdejší obce jsme v minulém čísle nahlédli do osudů *staré hospody* č. 6. Řekli jsme si, že její existence je písemně doložena již od roku 1691, kdy je prameny zmiňován šenkýř Martin Zámečník. Vyprávění poté ukázalo na dva silné šenkýřské rody Vítů a Voráčků, jejichž působení prameny připomínají v letech 1706–1928. Hlubokou stopu do mezenské historie však obtiskla ještě jedna šenkýřská rodina – Vejvarovi. Ti roku 1928 přišli z nedalekého Katova. Rozbouřená doba první poloviny 20. století ale tomuto rodu příliš klidu na práci nedopřála. Chod podniku nejprve těžce ovlivnilo období Protektorátu, koncem 50. let pak fungování hostince zasáhl nástup komunistického režimu.

Mezenskou *starou hospodu*, jak jí dodnes přezdíváme, v roce 1928 prodal Karel Voráček. Novým majitelem se stal dírenský hrabě Josef Osvald Wratislav, který podnik obratem pronajal Vojtěchu Vejvarovi z Katova. Ten byl řezníkem, v mezenském hostinci č. 6 se tak zakrátko otevřel také řeznický obchod.

Vejvarovo řeznictví se postupně stalo velmi vyhledávaným zákazníky ze širokého okolí, což potvrzuje vyprávění řady pamětníků. Jeden z nich, dnes již zesnulý místní rodák Jan Fiala, před několika lety např. vzpomínal: „Na mezenský hostinec a řeznictví si pamatuji docela dobře, jako malý chlapec jsem si k panu Vejvarovi chodíval prohlížet tehdy moderní skleněné vitríny. Regály uvnitř bývaly plné masa a masných dobrot. Když rodiče neměli čas, posílali mě k Vejvarovým na nákupy. Pokud si dobře vzpomínám, mezenské řeznictví bývalo docela vyhlášené i v okolí.“

Hostinský a řezník Vojtěch Vejvar zemřel v roce 1952, po 24 letech služby v Mezně. Někdy v této době zřejmě zanikl i řeznický obchod, což dokládá vyprávění pamětníka a místního rodáka Vladimíra Lešky: „Vejvarovo řeznictví si matně pamatuji, myslím, že zaniklo ještě před smrtí Vojtěcha Vejvara. Vzpomínám si, že hostinskou živnost po něm převzala jeho žena Josefína. Tu si vybavuji v souvislosti s mezenským divadlem, které se v hospodě č. 6 hrávalo. Členem divadelního spolku jsem byl od útlého mládí. Tohle všechno je ale dávná historie, byl jsem v té době malý chlapec a měl úplně jiné zájmy, moje vzpomínky tak nemusí být přesné.“

Mezenský hostinec č. 6 rodina Vejvarových provozovala do roku 1962, v té době zřejmě již pod vedením spotřebního družstva Jednota. Soukromému podnikání v naší zemi totiž v 50. letech zazvonil umíráček. Místní

hostinec byl vyvlastněn (dobovou terminologií řečeno znárodněn), v roce 1962 uzavřen a syn Vojtěcha Vejvara Josef vystěhován do stavení č. 4 (hospodářství bylo neobydlené; roku 1962 zde zemřel jeho majitel Fr. Průša). Během roku 1964 ve *staré hospodě* došlo ke stavebním úpravám části vnitřních prostor: kuchyně byla nově upravena pro vyvařování (do r. 1966 se zde vařily a do Přehořova a Kvasejovic rozvážely obědy pro tehdy již sloučené JZD Mír), byl zde instalován chladicí pult, vystavěna a vybavena mrazárna, v objektu došlo k výměně oken a dveří. Před tím, v roce 1961, ještě místní spolkové organizace na vlastní náklady vybudovaly novou betonovou podlahu v přilehlém sále. Ten sloužil jako jakési centrum společenského života obce – byly zde pořádány taneční plesy, spolkové a obecní schůze, léta se tady hrálo ochotnické divadlo.

Pod správou Jednoty místní *stará hospoda* fungovala do roku 1991. Poté, dva roky po *sametové revoluci*, je majetek v restitučním řízení navrácen do rukou Josefa Vejvara (někdy před tím jej rodina Vejvarova odkoupila od dřívějšího majitele Maxmiliána Wratislava), ten jej obratem zavírá a další dva roky nato prodává soukromé firmě. Ta nejprve v bývalém sále vyrábí průmyslové řemeny, poté zde několik let jiná společnost vyrábí a montuje interiérový nábytek, v dalším období tady zase jeden z dalších majitelů provozuje zámečnickou dílnu. V roce 2021 *starou hospodu* do vlastnictví získávají další dva majitelé, z nichž ten dosud poslední se v Mezně, zdá se, usazuje natrvalo.

Mezenská *stará hospoda* číslo 6 (v průběhu věků pochopitelně měnila svou podobu, ještě v 19. století byla dřevěná) svému účelu prokazatelně sloužila bezmála tři a půl století. Spíše ale ještě mnohem déle. Neraď bych se mýlil, ale soudím, že kromě mlýna Svitáku č. 32 a snad i kovárny č. 31, jde o nejdéle fungující podnik v mezenské historii. Ani místní pohodnice č. 34, ani hájovna č. 35, ani cihelna a další mezenské hostince, trafiky a obchody svému původnímu účelu nesloužily tolik let. Tento prastarý podnik býval středobodem místního společenského života. Podle některých zdrojů fungoval již v době třicetileté války! Ona mezenská *krčma* téhle hrozné válce dokonce padla za oběť, poté ale povstala z popela a žila další stovky let...

Jan Kolář, redaktor.

Zdroj: vyprávění pamětníků a informace z knihy *Mezná v zrcadle času 1362–2022 (redakčně upraveno)*.

Na této půlstraně rádi zveřejníme vaše příspěvky na téma „zdraví a babské rady“, dále zajímavé kuchařské recepty mezenských hospodyň, léty ověřené recepty našich babiček a další zajímavosti...

Pivní zábal pro zdravé vlasy

Potřebujeme jeden žloutek a 300 ml piva. Do misky dáme žloutek, rozšleháme a po troškách přiléváme pivo. Směs nanese na umyté vlasy a zabalíme do ručníku. Necháme působit 30 minut, pak smyjeme.

Peeling proti ucpávání pórů

Potřebujeme čerstvou šťávu z jednoho citronu a dvě lžice třtinového cukru. Spojením těchto jednoduchých ingrediencí vznikne super peeling proti akné a ucpávání pórů. Krouživými pohyby směs nanese na obličej (vyhneme se okolí očí!) a necháme působit. Pozor: není doporučeno lidem s alergií na citron.

Přírodní lék jménem citron

Citrony jsou neobyčejně bohatým zdrojem léčivých látek posilujících imunitu a cévy, napomáhajících také uzdravování kůže a dokonce schopných bránit určitým buněčným změnám vedoucím případně k rakovině.

Vitamin C obsažený v citronech např. snižuje hladinu histaminu, látky, která přispívá k ucpání nosu a slzení. Tento vitamin je silný antioxidant. Tělo využívá vitamin C k posílení činnosti imunitního systému a k tvorbě kolagenu, látky podílející se na stavbě pojivové tkáně a pomáhající hojit rány. Stačí citronem potřít podpaží a zbavíte se nepříjemného pachu. Anebo vymačkejte citron do horké vody s medem a získáte skvělý elixír proti bolestem krku. Citron je také nezbytnou složkou domácích receptů proti kašli.

Trápí vás bradavice na prstech? Zkuste česnek.

Bradavice na prstech rychle zmizí po použití česneku. Jak? Stačí z čerstvého česneku uříznout plátek, který položíme na bradavici a převážeme obvazem. Česnek necháme na bradavici tak dlouho, dokud to vydržíme. Opakujeme ráno a večer.

Zdroj: www.babskerady.cz (redakčně upraveno)

Rady a recepty uveřejněné ve zpravodaji jsou bez záruky! Každý člověk je strážcem svého štěstí a také strážcem svého zdraví!

KULTURNÍ POZVÁNKY

MASOPUSTNÍ PRŮVOD

Obec Mezná a místní dobrovolníci zvou na masopustní průvod, který naší vesničkou projde v sobotu **10. února 2024!** Vítání jsou všichni – s maskou i bez, dospělí i děti. Vyrážíme stejně jako loni, ve 14 hodin od víceúčelového hřiště. Projdeme obcí, zavítáme do všech chalup. Pobavíme se a masopustní veselí zakončíme navečer v Hospůdce Ve Škole. Těšíme se na vás!

POZVÁNKA NA SLET ČARODĚJNIC

Obec Mezná a místní dobrovolníci zvou na **SLET ČARODĚJNIC!** Sejdeme se tradičně u Lip svobody v úterý **30. dubna 2024 v 17 hodin.** Občerstvení samozřejmostí. Těšíme se na vás!

Mezenský zpravodaj je vydáván výhradně za účelem dobré informovanosti místních obyvatel o dění v obci, dále za účelem prezentace obce, její historie a současnosti. Za obsah zpravodaje odpovídá vydavatel. Do zpravodaje nebudou zařazovány příspěvky agresivního a útočného charakteru, dále příspěvky dotýkající se cti, důstojnosti nebo soukromí určité fyzické osoby, anebo dotýkající se dobrého jména či dobré pověsti určité právnické osoby!

Mezenský zpravodaj – periodický tisk územního samosprávného celku.

Periodicita vydávání: 3x ročně (1. ledna, 1. května, 1. září).

Vydavatel: Obec Mezná, Mezná 43, 392 01 Soběslav.

IČ: 00667030.

Evidenční číslo: MK ČR E 24432.

Číslo zpravodaje: 1/2024. **Den vydání:** 1. ledna 2024.

E-mail pro zasílání příspěvků: zpravodajmezna@email.cz.

Elektronická verze zpravodaje: www.obecmezna.cz.

Uzávěrka příštího čísla: 31. března 2024.

Den vydání příštího čísla: 1. května 2024.

Adresa redakce: Obec Mezná, Mezná 43, 392 01 Soběslav.

Redaktor: Jan Kolář (grafické zpracování a texty) – autoři ostatních textů uvedeni u článků.

Fotografie: redakce a archiv obce – ostatní autoři uvedeni u fotografií.

Náklad: 120 výtisků.

Tisk: Reklamní ateliér, Na Pískách 443/II, 392 01 Soběslav.

Příspěvky čtenářů: vydavatel neodpovídá za stylizaci, za tiskové a pravopisné chyby. Za obsah příspěvků plně odpovídají autoři a jejich názory nemusí vyjadřovat postoj vydavatele.

Symbole na titulní straně nahoře: vlevo pečeť Vaněčka z Mezného (1419), vpravo současný znak obce.